

MME UTIBE-ŊKPỌ KE ERIKỌK-UDỌŊO YE EDINAM INYAŊ ANA SUŊ

John 4:46-54; Mark 2:1-12; Matthew 8:1-27

ỌYỌHỌ UKPEP-ŊKPỌ 32

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Edi Enye akada unan abaña mme idiok ido nnyin, anuaha abaña mme ukwañ-ŋkpọ nnyin: ufen odoro Enye ke idem man nnyin ikut emem; ndien inia Esie okok nnyin” (Isaiah 53:5).

I Akwa Andikok Ye Akwa Ọbọñ Capernaum

- 1 Ebeñe Jesus ndikok eyen eren ọbọñ Capernaum, John 4:46, 47; 2:1-11
- 2 Jesus odomo mbuotidem ye akpanikọ ọbọñ oro, John 4:48; 2:18-22; Matthew 12:38-42; Mark 8:11; 1 Nwede Corinth 1:22-24
- 3 Ọbọñ oro owut ete imọ idighe andiyom idiọñ, edi andibeñe ke akpanikọ, John 4:49, 50
- 4 Enam udọñọ eyen okure kpa ke ini-ŋkanika emi ọbọñ oro okonimde ke akpanikọ, John 4:51-54; 11:40; Matthew 17:20; Mark 9:23

II Akwa Andikok Ye Ọdọñ Akpa-Ubeñ

- 1 Iren inañ ewut nsin-ifik mmọ ke ndisim Jesus, Mark 2:1-4; Nwede Mbon Galatia 6:9; Genesis 32:26; Matthew 15:21-28; James 5:16-18
- 2 Efen mme idiok-ŋkpọ owo-udọñ akpa-ubeñ, oro edi idiọñ ndiwut nte ke enye ñko ama enyene mbuotidem, Mark 2:5; James 5:15; Mme Hebrew 11:6; Nwede Mbon Rome 5:1; Nwede Mbon Philippi 3:9; James 1:6, 7
- 3 Jesus okok owo emi okodọñde ndiwut odudu Esie ndifen idiok-ŋkpọ, Mark 2:6-12; 1 Ndidem 18:36-39; John 20:27

III Akwa Andikok Ye Owo Akpamfia Ye Mbon Udọñ Efen

- 1 Ekok akpamfia ke ndo-ndo oro ubok Jesus otukde enye, Matthew 8:1-4; John 6:37; Leviticus 14:1-32
- 2 Akwa owo-ekọñ ebeñe abaña eyen-ufok esie, owut mbuotidem, nsuhore-idem ye ukpono, Matthew 8:5-9; Luke 7:1-8
- 3 Jesus ooro akwa owo-ekọñ, asua ọnọ mme Jew, Matthew 8:10-12; Luke 24:25; John 3:36; Malachi 1:11; Isaiah 59:19
- 4 Enam eyen-ufok okop nsọñidem, Matthew 8:13; 9:29
- 5 Jesus okok eka-añwan Peter, Matthew 8:14, 15; Luke 4:38, 39
- 6 Ikọ Abasi ọnọ isọñ ndiwut ete ke ndikok ikpohidem nnyin oto ke iyip ufak, Matthew 8:16, 17; Isaiah 53:5; Exodus 15:26; 1 Peter 2:21-24

IV Jesus, Andikara Ofum Ye Mbufut Inyāñ

- 1 Jesus ada ñkpọ-ntibe eyo emi ekpep abaña edinam-akpanikọ ke utom Abasi, Matthew 8:18-22; 1 Nwede Corinth 1:27-29; 2 Nwede Corinth 5:20; John 15:16; Matthew 6:33, 34
- 2 Mbufut akwa inyāñ ekpere ndifuk ubom emi mmọ ekewatde, Matthew 8:23, 24; Mark 4:37
- 3 Esua enọ mme mbet emi ekekopde ndik ke ntak unana-edinim ke akpanikọ mmọ, Matthew 8:25, 26; Mark 4:38, 40
- 4 Jesus anam oyobio ọsuhore, Matthew 8:26, 27; 14:32; Psalm 89:9; 107:29; Mark 4:39, 41.

SE EKPEPDE EBAÑA

Jesus, Akwa Andikok, akananam ikpuhu ndikok owo-udọñ emi edade esok Enye, udọñ oro ekpedi se ededi. Esit Esie esifuhọ abaña idiok-ŋkpọ owo, mfuho ye ubiak ndien idighe ke ikpikpu, koro Enye esikeme ndinam kpukpru mmọ emi ekenyenede mbuotidem ye Enye ekop ọyọhọ nsọñidem. Esit adat nnyin didie nte ke emi ekedi ntre!

Ke Enye ama akana uduok-mmọñ ke akpa Jordan, ye mme idomo emi eketienede, Jesus ama anam isāñ aka ke Cana ke Galilee, ebiet emi Enye akanamde akpa utibe-ŋkpọ Esie, ndinam mmọñ akabare wine. Enye ndien ama oduk akwa obio Capernaum emi ekeperede Inyāñ Galilee. Mbet Esie, eka Esie ye nditọ ete Esie ema edu

ye Enye ke isañ emi; edi Enye iketiehe ibighi ke Capernaum koro ekedi ini usorọ Nsaña-mbe ke Jerusalem; ini emi akanade kpukpru iren-owo ewut Jehovah idem mmọ. Isañ ndisim Jerusalem ama eneñere oyom, ndien nte nnyin ifiokde Enye akasaña ke usuñ emi ekesiwakde ndisaña kpa ke usuñ inyañ Jordan.

Ke ini Enye odude ke Jerusalem, Jesus ama anam mme utibe-ñkpọ ndien ediwak owo ema enim Enye ke akpanikọ, Nicodemus odu ke otu mmọ oro ekebupde ebaña usuñ nsinsi uwem. Jesus ndien ama anam isañ akanare Judea ọkworọ eti-mbuk Obio-ubọñ, ke oro ebeye, Enye ama ọwọñre afiak edi ke Galilee ebine mme usuhore owo emi esidarade Enye ke ini Utom Esie ke isọñ. Nnyin ima ikokut ite ke isañ emi ama ada Enye ebe ke Samaria; ndien imeneñere iti ọfọn mbuk edidemere do, emi okotode nneme Esie ye ñwan ke mben obube mmọñ Sychar. Ukpep-ñkpọ emi abaña mme ñkpọ-ntibe ke isañ edika Galilee, ke Enye ama okosobo ye ñwan emi ke mben obube mmọñ.

Akpa ñkpọ-ntibe emi ewetde, abaña ọbọñ kiet ke Capernaum. Enye ama okop abaña Jesus, ndusuk ke ntak edinam mmọñ akabare wine ke Cana ndien enye ama oyom Jesus ọkọk eyen esie udọñ. Jesus odomo enye ete ise me ọbọñ oro anam akpanikọ ke mbuotidem esie, me enye okonyuñ oyom idiọñ, me enye, nte ediwak mme Jew eken okoyom ndikut edinam eke otode utibe odudu Abasi, ke ntak ọkpọsọñ udọñ. Edi Jesus ama okut mbuotidem ye iwuk ete emi okodude ke mfina onyuñ etiñ esisit ikọ nsọñ-idem emi akañwamde enye ndinim ke akpanikọ. Ema ekọk eyen ke ukem ini emi Ọbọñ oro okonimde ke akpanikọ.

Jesus akanam ikwe eyen oro, edi spirit Abasi ama otim ọfiok enye ye ebiet emi enye okodude, ndien ke ikọ Christ, eyen oro ama ọbọ erikok ke ndo-ndo oro idighe suñ-suñ nte akam esidide ke ndibohọ udọñ ufiop-idem, edi ke idaha kiet ofuri-ofuri. Ikedighe ñkpọ mkpaidem nte ke erikok esie ama anam utibe utom ke idem ọbọñ oro ye ofuri ufok esie. Etiñ enọ nnyin ete mmọ kpukpru ema enim ke akpanikọ.

Owo ikemeke ndida utọ utibe-ñkpọ emi mfefere-mfefere ke usuñ nte mme owo edomode ndinam ye mme edinam emi otode utibe odudu Abasi. Mmọ edohọ ete ke mme ukok udọñ edi se iworode ito ekikere owo ndien ke odudu emi ekemedede ndida nnam owo emi ibuat esie mifonke ede idap añwam ndinam udọñ okure. Edi nnyin ikut ite ke utọ ñkpọ oro ikpadaha itie mi, sia Jesus okodu anyan ebiet ndien ikosoboke ye ọdọñ-udọñ. Ekedi utibe-ñkpọ emi ekedade Spirit Abasi enam ebe ke Iyip Christ emi akanade ọduhọ ke kros Calvary.

Akananam Jesus inamke mme utibe-ñkpọ man ọworo etop, mme ndinam ñkpọ ndise man mme owo ekut. Ofuri edinam ye utom Esie ema eneñere ekpuhore ye utom mme andikara ererimbot emi. Enye ikosioho idem Esie etop, okonyuñ edi nte ofin, ke kpukpru idaha edi ke mbom ye ima inyuñ idighe ke udori Idem Esie. Mmọdo ke mme Jew emi eyikde edide edibup idiọñ, mme edinam Esie, Enye asua ọnọ mmọ ke unana edinim ke akpanikọ mmọ ọkoro ye ntak emi mmọ mikonyimeke mme idiọñ emi Abasi ama ọkọnọñ. Idiọñ me utibe-ñkpọ isinanake ke ebiet eyomde man owo akpanikọ okut odudu Abasi me akpanikọ emi odude ke Ikọ Esie, edi inohọ ikpikpu ndiyuhọ udọñ mmọ emi efañade ikọ Abasi.

Edinam Jesus efen ekedi ye owo akpa-ubeñ. Eti mbuk nte ke Jesus ama edi ke obio ama ọsọp asuana ndien ikebigihike ufok ama ọyohọ ye mbon emi ekenyenede udọñ ndikut nnyuñ ñkop ikọ Esie. Owo emi ama enyene iman, mme ufan inañ emi ekenyenede akwa mbuotidem ke Jesus. Sia mmọ mikekemeke ndibe otu owo ñkesim ebiet Jesus okodude, ye unana ukeme mmọ, mmọ ema emen enye edok ke enyọñ ọkọm efuhode ọkọm ndien esuhore enye esin ke ufot otu owo man Jesus ekeme ndikut enye.

Jesus ama okut mbuotidem owo inañ emi onyuñ ọsọp anam ñkpọ. Edi ikọ Esie ama ọkpuhore ye se mmọ ekekerede. Enye iketiñke ñkpọ ituk idiok itie owo udọñ emi edi ebe nnen-nnen ebine ntak mfina esie oro edi esit idiok-ñkpọ esie. Ke mbom Jesus ama etiñ mme ikọ emi kpukpru anam-idiok emi akabarede esit esikopde ke enye ọbọñde akam ke ofuri esit. “Eyen emefen mme idiok-ñkpọ fo” ama ada eneni esin ke esit mme Scribe emi ekedude do. “Anie ekeme ndifen mme idiok-ñkpọ ke ebeye Abasi?” ekedi mbume emi mmọ ekebupde kiet eken; edi Jesus ama okot ekikere esit mmọ onyuñ ọfiok esit unana edinim ke akpanikọ mmọ.

Mmọ emi ikopde ibaña ke Edisana Nwed Abasi ke eyo oko ikpuhokere ye mbon eyo emi. Ke ini oro, kpa nte idahaemi, owo emi mminimke ke akpanikọ ye owo afaña ikọ Abasi enyene ndinam ñkpọ kiet mbemiso mmọ ekeme ndiyut Ikọ Abasi me ndisuhore Ikọ Abasi ke abaña erifak nnyin. Enye enyene ndibem iso nsuhore Christ ñkenim ke idaha owo onyuñ ọbọ Enye uduot Esie nte Abasi. Ndien ikut mme ewet-ñwed (scribe) enamde ata ukem emi. Ye mmọ Jesus ikedighe Eyen Abasi; Enye ikedighe Enye emi ekenode oto ke Heaven edi. Mmọ ekeda Enye nte ata owo, andikpep, mme ete-ufok; ikonyuñ idotke ukpono me ubọñ ikan andikpep me ọworo-etop owo kiet ekedede ke ini oro. Ndinyime nte ke Jesus ekedi Eyen Abasi ekpenyik mmọ ndinim ke akpanikọ nnyuñ ntiene Enye emi mmọ mikoyomke nditiene.

Sia mmọ mikenyleneke mbuotidem ndinim se mmọ mikekemeke ndikut, mmọ ikenimke ete ke efen mme idiok-ñkpọ owo oro ke ini Jesus eketiñde ikọ. Sia utibe-ñkpọ erikok-udọñ ekedide ke enyin mmọ, ñworo-nda ñkpọ emi Jesus ekekemedede ndinam koro mmọ ekekemedede ndikut ke enyin unana mbuotidem ye erinim ke akpanikọ mmọ, Jesus owuk owo oro ete adaha ke enyọñ, emen mkpana esie ọnyọñ ufok. Owo emi ọkọbuotde

idem ke mbon efen ke kpukpru ñkpọ ama ọnyọñ ke odudu ye nsọñidem oto ke ikọ Jesus. Ema efen mme idiọk-ñkpọ esie, ema ekọk udọñọ esie, ndien ema enọ idiọñọ nte ekemde ndinam esit akpanikọ eke ededi onim ete Jesus edi Christ—Andinyaña emi mmọ eketiede ebet ke anyan ini.

Kpukpru mme edinam emi ewetde ke ukpep-ñkpọ nnyin enyene mbiet ke ñkpọ kiet, okposuk edi nte mmọ ekpuhọrede kpa nte mbuk nsio-nsio owo efen ekpedide. Ñkpọ kiet emi odude do edi mbuọtidem. Owo akpamfia ọkọdọhọ ete, “Ọbọñ edieke Afo onyimeke emekeme ndinam mi nsana,” onyuu ayarare owut mbuọtidem esie ke odudu Eyen Abasi ndikọk ndinyuñ nyet asana. Akwa owo-ekọñ ama ayarade mbuọtidem esie, oro edi mbuọtidem emi okponde ntre ndien utọ esie owo ikekemeke ndikut ke Israel. Eka añwan Peter ama enyene mbuọtidem ke esit esie ete ke ubọk oro ndituk imọ eyenam ọkpọsọñ ufiop idem imọ ọsuhọre. Akpamfia ama asana! Eyen-ufọk akwa owo-ekọñ ama okop nsọñ-idem! Ema ekọk eka añwan Peter! Mme ediwak eken ema edi ye mbon udọñọ mmọ ye mbon emi edidehe spirit otuhọrede, ndien Enye ama ọkọk mmọ kpukpru!

Erikọk-udọñọ edi ukpep-ñkpọ emi kpukpru mme odudu hell eñwanade ke mme ukperedem ini emi. Edieke Satan ekemede ndisin eyighe ke esit owo ke abaña edisana erikọk, enye oyom owo oro obup mbume ke se etiñde ebaña, oro edi idaha Jesus nte Abasi. Edi enim erikọk enọ eyen Abasi oto ke erifak emi odude ke Christ. Ndusuk owo edọhọ ete ke Isaiah 53:5 etiñ abaña erikọk-udọñọ eke spirit, ndien ke isañake ñkpọ ye erikọk-udọñọ ikpohidem. Edi nnyin imokut ke ukpep-ñkpọ nnyin ite Jesus ama ọkọk mme udọñọ ikpohidem, onyuu ọkọk mme udọñọ idat, man ntiñ-nnim ikọ ke abaña ndutuhọ Jesus okposu ọyọhọ-ọyọhọ. Nnyin imenyene Ikọ Abasi ndisọñọ nnọ nnyin nte ke erikọk odu ke uwa usio-isop. Ufañ ñwede kiet emi otode ke Isaiah, emi etiñde ebaña ke Matthew 8:17, ekem ndibiere ke nsinsi nte ke eyen Abasi enyene unen ndinim Abasi ke akpanikọ ke abaña erikọk-udọñọ idem esie. Nditre ndinim Abasi ke akpanikọ ke ini udọñọ ọwọrọ ete nnyin inam ukem ñkpọ emi mme ewet-ñwede (scribe) ekenamde: inọhọ Jesus ukpono enyuu esuhọre odudu Esie, enyuu esuhọre Enye ekesim idaha owo. Edi nnyin imọfiọk ite Enye edi Eyen Abasi, Andibot ererimbot, Akwa Andinyaña uduot owo, ye Andikọk kpukpru udọñọ nnyin.

Jesus ama anam ndiwut idaha Esie nte Abasi ke ediwak usuñ akan ke erikọk mbon udọñọ. Enye ama owut ete ke Imọ imenyene odudu ndifen idiọk-ñkpọ, nte nnyin ikutde ke ọdọñọ akpa-ubeñ; ke ndidian do, Enye ama owut ete imenyene odudu ndikan mme odudu ererimbot, ke Imọ imokoñ ikan kpukpru mme odudu emi edude. Mfiori mme mbet emi ekekopde ndik: “Ọbọñ nyaña nnyin: nnyin imatak,” amada ibọrọ Esie edi “Dop na suñ.” Oyobio inyañ emi akadamade ana suñ, ndien inyañ odop.

Se nte nnyin misọpke ndibuọtidem ye Enye! Mbọm Esie okpon didie ye nnyin ke kpukpru unana nnyin ke uwem! Mme oyobio mfina uwem nnyin ekeme ndidop ke ikọ kiet emi otode Andikara ofum ye inyañ. Mme oyobio afanikọñ, mfina, idomo, eyighe ye ọkpọsọñ ñkpọ eyedobo kpukpru edieke nnyin ikotde Enye, Emi ekemede, ke ikọ kiet ndida akwa emem nsin ke uwem nnyin.

MME MBUME

- 1 Nso idi ntak emi ekotde Jesus Akwa Andikọk?
- 2 Didie ke Jesus okodomo mbuọtidem ye iwuk Ọbọñ Capernaum?
- 3 Ini ewe ke ekenam udọñọ okure eyen-ufọk ọbọñ oro?
- 4 Nso ke eyom ke uwem nnyin man inyene erikọk?
- 5 Ewe edi ata akpan ñkpọ ọnọ Jesus, edifen mme idiọk-ñkpọ mme erikọk-udọñọ ikpohidem?
- 6 Didie ke Jesus akanam ndiwut ete Imọ imenyene ukeme ye odudu ndifen mme idiọk-ñkpọ?
- 7 Nso ke Jesus akanam ke ini Enye ọkọkọkde owo akpamfia? Enye ọkọdọhọ owo akpamfia anam nso?
- 8 Nso utọ uduot ke akwa owo ekọñ Capernaum okowut emi akanamde Jesus ekere abaña enye?
- 9 Nso odudu ke nnyin inyene ndidọhọ ete ke erikọk-udọñọ enyene nditọ Abasi?
- 10 Tiñ ke ibuat Isaiah 53:5.